

SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" UZŅĒMĒJDARBĪBAS IZVĒRTĒJUMS

ZIŅOJUMA KOPSAVILKUMS

RĪGA, 2020

Elizabetes iela 22-30,
Rīga, Latvija, LV 1050

Neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nevienu daļu no šī dokumenta nedrīkst reproducēt, pārraidīt, pārrakstīt vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekš saņemtas rakstiskas SIA CSE COE atļaujas.

© SIA CSE COE 2020. Visas tiesības aizsargātas.

Ziņojumu sagatavojuši:

Daina Beļicka

Dace Krupenko

Alvils Švēde

Raitis Beļickis-Raufiņš

Ilva Viļuma

Kontaktpersona:

Dace Krupenko

SIA "CSE COE"

Elizabetes iela 22-30, Rīga, LV-1050

Tālrunis: + 371 26326959

E-pasts: info@csecoe.com

Tirdzniecības zīmes:

Visas tekstā izmantotās tirdzniecības zīmes pieder to īpašniekiem un ir izmantotas tikai kā atsauces.

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi

Saīsinājums	Skaidrojums
EEZ	Eiropas Ekonomiskā zona
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESIF	Eiropas strukturālie un investīciju fondi
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
MK	Ministru kabinets
MK.555	2018.gada 28.augusta MK noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība"
MR	Magnētiskā rezonanse
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācijas kodi
NVD	Nacionālais veselības dienests
PSKUS	Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca
RD	Rīgas dome
SAM	Specifiskā atbalsta mērķis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VCA	Veselības centru apvienība
1.slimnīca	SIA "Rīgas 1. slimnīca"

Saturs

Ziņojumā izmantotie saīsinājumi	3
1. IEVADS	5
2. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" PAMATDARBĪBA	6
2.1. SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums	6
2.2. SIA "Rīgas 1. slimnīca" ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde.....	8
2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra.....	10
2.4. SIA "Rīgas 1. slimnīca" finanšu analīze	12
3. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS.....	16
3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība.....	16
3.3. SIA "Rīgas 1. slimnīca" publiskie iepirkumi.....	18
4. VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI RĪGĀ.....	19
4.1. Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji Rīgā	19
4.2. Primārā veselības aprūpe	21
4.3. Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe	21
4.4. Dienas stacionārs	22
5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS RISKU MAZINĀŠANAI	23

1. IEVADS

Izvērtējuma **mērķis** bija veikt SIA "Rīgas 1. slimnīca" (1. slimnīca) ārējo neatkarīgu darbības un rīcības ar mantu un finanšu līdzekļiem tiesiskuma un lietderības, kā arī korporatīvās pārvaldības izvērtējumu. Izvērtējuma sfērā ietilpst 1. slimnīcas dažādas struktūrvienības, tai skaitā klīnikas un atbalsta funkciju nodrošinātāji. Izvērtējums tika veikts laika periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz izvērtējuma veikšanas brīdim.

Izvērtējums veikts saskaņā ar Iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem un MK 09.07.2013. noteikumu Nr.385 "Iekšējā audita veikšanas un novērtēšanas kārtība" prasībām, kā arī saskaņā ar iepirkuma konkursa ID Nr. R1S 2019/IEP-94 tehnisko specifikāciju. Izvērtējuma veikšanai tika izmantotas šādas datu analīzes metodes: ārējā normatīvā regulējuma apzināšana, esošās situācijas attiecībā uz ārējā normatīvā regulējuma prasību izpildi analīze; iekšējā normatīvā regulējuma analīze, kā arī esošās situācijas izvērtējums attiecībā uz normatīvo aktu ievērošanu; intervijas ar 1.slimnīcas darbiniekiem; galveno risku identificēšana un substantīvo testu veikšana, fokusējoties uz galvenajām riska jomām.

Izvērtējuma ziņojums pamatojas uz izvērtējuma darbu izpildi, tai skaitā darba plānošanu un veiktajiem substantīvajiem testiem. Ziņojuma dažādās sadaļās ir iekļauta 1.slimnīcas pamatdarbības analīze, iekšējās kontroles sistēmas izvērtējums, informācija par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem Rīgā, kā arī apraksts par 1.slimnīcas lomu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā Rīgā.

- Ziņojuma 2.1. sadaļā iekļauta uzņēmējdarbības pārbaudes analīze, tai skaitā sniegto veselības aprūpes pakalpojumu analīze,.
- 2.2. sadaļā iekļauta informācija par 1.slimnīcas mērķiem un izmantoto infrastruktūru šo mērķu sasniegšanai, iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaudi, lēmumu pieņemšanas procesus, . Papildus 2.2. sadaļa ietver informāciju par 1.slimnīcas stratēģiskās un ikgadējās plānošanas jautājumiem un ar tiem saistītām kontrolēm.
- Ziņojuma 2.3. sadaļa iekļauj informāciju par RD deleģētiem uzdevumiem. Sadaļa ietver arī detalizētu analīzi par RD un 1.slimnīcas ieguldījumiem tās attīstībā, kā arī nākotnes investīciju prioritātes, kas attiecas uz pamatdarbības analīzi, jo RD kā lielākajam investoram 1.slimnīcas infrastruktūrā un 1.slimnīcas pamata pakalpojumu noteicējam ir liela nozīme attiecībā uz 1.slimnīcas pamatdarbību. Sadaļa ir balstīta uz RD stratēģijas "Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā" analīzi.
- Ziņojuma 2.4. sadaļā analizēta rēķinu apstiprināšanas kārtība.
- Ziņojuma 3.1. sadaļa ietver informāciju par 1.slimnīcas korporatīvās pārvaldes principiem, tai skaitā RD un 1.slimnīcas valdes lomu un atbildību dažādu lēmumu pieņemšanā. 3.1. sadaļa ietver arī informāciju par izstrādātajām korupcijas un krāpšanas riska novēršanas procedūrām un apkopojumu par faktisko situāciju.
- Veselības aprūpes pakalpojumi sadalās divās kategorijās – valsts apmaksātie un maksas pakalpojumi. Valsts apmaksāto pakalpojumu apjomu un samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem nosaka ar MK noteikumiem un ārstniecības iestāžu līgumiem ar NVD. Analīze ir iekļauta ziņojuma 4. sadaļā. Analīze par maksas pakalpojumu nodrošinātājiem arī ir iekļauta 4. sadaļā, tāpat kā informācija par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem Rīgā, kas ir balstīta uz publiski pieejamo informāciju un analīze par 1.slimnīcas lomu un vietu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā, salīdzinot ar citiem nozares spēlētājiem. Iespējamo konkurences neitralitātes pārkāpumu analīze saistīta ar veselības aprūpes organizēšanas un samaksas kārtību valstī, un atbilstošie secinājumi arī ir ietverti Ziņojuma 4.sadaļā.
- Augsta riska jomu identifikācija saistīta ar veiktajiem substantīvajiem testiem un atspoguļota Ziņojuma sadaļās, kas attiecas uz 1.slimnīcas pamatdarbības analīzi (2.sadaļa) un iekšējās kontroles sistēmas izvērtējumu (3.sadaļa)

Izvērtējuma ietvaros tiek pieņemts, ka sniegto pakalpojumu statistika, kur norādīta informācija par pacientiem, raksturo arī veiktos pakalpojumus.

Kopumā 1.slimnīcas darbība tiek īstenota atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, tiek ievēroti Stratēģijā un attiecīgi tās darba plānos noteiktie uzdevumi.

1.slimnīcai papildus jāizvērtē iespējas plašākai informācijas apzināšanai attiecībā uz papildus piesaistāmiem ES un RD projektu finansējuma avotiem, kur varētu rast finanšu atbalstu 1.slimnīcas sniegto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanai.

Izvērtējuma laikā tika secināts, ka, Rīgas domes, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.pantu, deleģētās funkcijas un uzdevumi tiek izpildīti atbilstoši 14.06.2016. pārvaldes uzdevumu deleģējuma līgumā noteiktajiem mērķiem un to sasniegšanas kritērijiem.

Izvērtējumā tika ņemts vērā Konkurences padomes "Medicīnas pakalpojuma tirgus uzraudzības" noslēguma ziņojums¹, lai izvērtētu RD dalību veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

2. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" PAMATDARBĪBA

2.1. SIA "Rīgas 1. slimnīca" pamatdarbības analīze un lietderības izvērtējums

Rīgas 1. slimnīcas sniegtie veselības aprūpes pakalpojumi

1. slimnīca ir publiskas personas Rīgas domes (RD) kapitālsabiedrība (Rīgas pilsētas pašvaldībai pieder 100% kapitāldaļu) Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē. 1. slimnīcas statūti ir apstiprināti 02.11.2016.

1.slimnīca ir plaša profila dienas stacionārs ar integrētiem veselības un sociālās aprūpes pakalpojumiem. 1. slimnīcas darbība jāanalizē saistībā ar veiktajām reformām 1.slimnīcas darbībā, sākot no 2010.gada, ietverot šādus galvenos attīstības virzienus:

- primārā veselības aprūpe;
- sekundārā ambulatorā veselības aprūpe, tai skaitā dienas stacionārs, diagnostiskie izmeklējumi, rehabilitācija, fizikālā medicīna; stomu aprūpes kabinets, maksas sekundārā veselības aprūpe;
- sociālie pakalpojumi.

Statistika par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem

Saskaņā ar MK 555² (56.punkts) valsts apmaksātus **sekundārās aprūpes** pakalpojumus saņem pēc ģimenes ārsta vai speciālista nosūtījuma, vai pēc savas iniciatīvas, vēršoties pie noteiktiem speciālistiem, tādēļ svarīga ir ģimenes ārstu sadarbība ar 1.slimnīcu. Papildus jāņem vērā, ka pacientam ar ģimenes ārsta nosūtījumu ir iespēja brīvi izvēlēties speciālistu / pakalpojumu sniedzēju no visiem pakalpojumu sniedzējiem, ar kuriem NVD ir noslēgti līgumi.

1.slimnīcas būtisks pakalpojumu apjoms ir saistīts ar **rehabilitācijas pakalpojumu** sniegšanu un ar katru gadu palielinās sniegto pakalpojumu apjoms- gan valsts apmaksāto, gan pacientu apmaksāto pakalpojumu skaits.

Visvairāk pacientu **dienas stacionārā** ārstējušies Ķirurģijas klīnikā un Kardioloģijas un internās medicīnas klīnikā. Dermatoloģijas un seksuāli transmisīvo slimību klīnikas dienas stacionāra pacientu skaits strauji samazinājies. Vienlaikus jāņem vērā, ka afrēzes centrs un dermatoloģijas dienas stacionārs ir vienīgie šādi veida pakalpojumu sniedzēji Latvijā. Anestezioloģijas, intensīvās terapijas un sāpju klīnikas ir tikai divas Rīgā, kas nodrošina valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus.

Diagnostikas izmeklējumi ietver arī magnētiskās rezonanses (MR) pakalpojumus, kur tiek izmantota MR iekārta (viena no modernākajām Baltijā), ko 1.slimnīca iegādājās ar mērķi būtiski uzlabot svarīgu izmeklējumu pieejamību Rīgas iedzīvotājiem un citiem 1.slimnīcas pacientiem, tai skaitā bērniem no 14 gadu vecuma. MR izmeklējumi ambulatoriem pacientiem nepieciešami, lai izlemtu turpmāko ārstēšanas taktiku. NVD nav iekļāvis šo pakalpojumu no valsts apmaksājamo pakalpojumu saraksta un pakalpojums tiek piedāvāts tikai par maksu.

---

1 https://www.kp.gov.lv/oldfiles/23/tirgus_uzraudziba%2F2016_03_16_medicinas_pakalpojumu_tirgus_uzraudziba.pdf

2 <https://likumi.lv/ta/id/301399>

Fizikālā medicīna sastāv no fizikālām procedūrām un masāžām. Valsts apmaksāti pakalpojumi ir tikai bērniem, un 1.slimnīca izpilda NVD līguma saistības. Papildus jāņem vērā, ka fizikālās medicīnas dati ir iekļauti arī pie rehabilitācijas pakalpojumiem.

Visi **stomu aprūpes kabineta** pakalpojumi ir NVD. Slimnīcā darbojas Rīgā vienīgais stomu aprūpes kabinets, kas sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus stomu aprūpē visiem Rīgas un apkārtnē reģionu iedzīvotājiem

Primārā veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> • 4 ģimenes ārsti • Zobārstniecība ~58% NVD, Zobu higiēna ~77% NVD
Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> • 60 speciālitātes • ~55 % NVD
Rehabilitācija	<ul style="list-style-type: none"> • 6 dažādi pakalpojumi • ~60% NVD
Dienas stacionārs un maksas stacionārā veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> • ~80% NVD • ~16 700 pacientu
Diagnostika	<ul style="list-style-type: none"> • > 40 izmeklējumu veidi • ~60 % NVD
Fizikālā medicīna	<ul style="list-style-type: none"> • ~80% maksas pakalpojumu • NVD - tikai bērniem
Stomu aprūpes kabinets	<ul style="list-style-type: none"> • 100% NVD • Vienīgais stomu kabinets Rīgā
Sociālie pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> • Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa • RD apmaksāti ~70% pakalpojumu

Izvērtējumā tika analizēts 2016.gada Valsts kontroles ziņojums "Vai ambulatorā veselības aprūpes sistēma Latvijā ir pilnveidojama?". Ziņojuma 91.lapā ir iekļauta analīze par 1.slimnīcu – teksts zemāk.

"Apkopojot revīzijā iesniegto informāciju par RAKUS un pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas 1.slimnīca" sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu veikšanas iespējamību, konstatēts, ka abas ārstniecības iestādes var nodrošināt papildu pakalpojumus, gan veicot izmeklējumus, gan sniedzot pakalpojumus dienas stacionāros un speciālistu pakalpojumus. Tāpat ir konstatēts, ka sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas 1.slimnīca" ir iekārta magnētiskai rezonansei, bet Nacionālais veselības dienests līgumu par kodolmagnētiskās rezonanses pakalpojumu sniegšanu ir atteicies slēgt, skaidrojot, ka jau esošie līgumu partneri (tie ir gan publiskie, gan privātie pakalpojumu sniedzēji) var nodrošināt lielāku pakalpojumu apjomu un to resursi nav pilnībā noslogoti, kā arī Nacionālā veselības dienesta rīcībā nav līdzekļu papildu pakalpojumu apmaksai. Ieteikums. Veselības ministrijai, lai veicinātu publisko resursu racionālu izmantošanu, izvērtēt iespēju pakāpeniski palielināt valsts un pašvaldību veselības aprūpes iestāžu lomu veselības aprūpes sistēmā, koncentrējot tajās valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro veselības aprūpi, vienlaikus uzlabojot ārstniecības iestāžu pārvaldību."

1.slimnīca nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu Rīgas un republikas iedzīvotājiem. Slimnīcas nodrošinātajos pakalpojumos ietilpst **primārā veselības aprūpe un sekundārā veselības aprūpe**. Tiek nodrošināti gan valsts apmaksāti (lielākā daļa sniegto pakalpojumu), gan klientu apmaksāti pakalpojumi, arī sniegto pakalpojumu skaitu un dažādības palielinājumu pa gadiem. Tādējādi 1.slimnīca pilda RD deleģēto uzdevumu – nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

- 1.slimnīcas pakalpojumi ietver dažādus **primārās veselības aprūpes pakalpojumus, ko nodrošina arī privātie pakalpojuma sniedzēji**, piemēram, ģimenes ārsts, zobārsts, zobu higiēnists, zobu protēzists un citi. 1. slimnīca un RD ir veikusi ievērojamas investīcijas slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu primārās veselības aprūpes pakalpojumus un to pieejamību.
- **Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi** tiek nodrošināti vairāk nekā 200 000 reižu gadā un ietver vairāk nekā 40 dažādus pakalpojumus. Rehabilitācijas pakalpojumi sniegti gandrīz 100 000 reizes gadā, un diagnostikas pakalpojumi gandrīz 150 000 reizes gadā ar vairāk nekā 40 dažādiem pakalpojumu veidiem. Svarīga 1.slimnīcas funkcija ir dienas stacionārs ar vairāk nekā 16 000 pakalpojumiem gadā.
- 1.slimnīca pilda svarīgu sociālo funkciju, nodrošinot **sociālos pakalpojumus**, saskaņā ar RD deleģējuma līgumu.
- RD un 1.slimnīca ir veikusi **ievērojamas investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā**, lai nodrošinātu ne tikai ergonomiskas telpas un patīkamu vidi veselības aprūpes nodrošināšanā, bet arī atbilstošu un modernu tehniku, kas nepieciešama kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.
- Īpaši atzīmējami ir 1.slimnīcas sniegtie **pakalpojumi bērniem**, piemēram, zobārstniecība, fizikālā medicīna, masāžas (valsts apmaksātas), jo gadījumos, kad NVD noteiktās pakalpojumu sniegšanas jomas nav privātam sektoram pietiekami pievilcīgas, 1.slimnīca nodrošina nepieciešamo pakalpojumu Rīgas iedzīvotājiem.
- MK noteikumi Nr.555 6.pielikums nosaka **stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus**, par kuru sniegtajiem pakalpojumiem maksā valsts. 1.slimnīca nav iekļauta šajā sarakstā.

2.2. SIA "Rīgas 1. slimnīca" ilgtermiņa plānošanas dokumenti un tajos noteikto mērķu izpilde

1. slimnīcai ir izstrādāta vidēja termiņa stratēģija laika posmam 2015.-2019.gads, ietverot faktiskās situācijas analīzi līdz 2014.gadam. 2020. gada martā ir izstrādāts un iesniegts izskatīšanai dalībnieku sapulcē 1.slimnīcas vidēja termiņa stratēģijas projekts 2020.-2024.g.

Galvenie 1. slimnīcas darbības rādītāji, atbilstoši vidēja termiņa stratēģijā noteiktajām darbības virzieniem ir ambulatoro apmeklējumu skaits gadā, diagnostisko izmeklējumu skaits, dienas stacionāra pacientu skaits gadā un operāciju skaits gadā. Kapitālsabiedrība ziņojumus par vidēja termiņa darbības izpildi sagatavo par kalendāro gadu periodu, ietverot stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildes rādītājus. Atskaite tiek izskatīta dalībnieku kārtējā dalībnieku sapulcē kopā ar gada pārskatu. Atskaite tiek publicēta arī 1.slimnīcas mājas lapā.

1.slimnīcai tiek izstrādāti ikgadējie **darba plāni**, piemēram, darba plāns 2017.gadam, kas pamatā iekļauj aktivitātes attiecībā uz 1.slimnīcas atbalsta funkcijām, tai skaitā personālvadību un juristu. 2018.gada plāns iekļauj darbības attiecībā uz pacientu drošības un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, riska mazinošus pasākumus augsta riska pacientu grupām, slimnīcas ekonomisko rādītāju uzlabošanu, administratīvā darba kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu un citas darbības. 1.slimnīcas ārsti nodrošina datus šādai e-veselības funkcionalitātei: e-recepte un e-darbnespējas lapas, kā arī tiek veikti ieraksti sistēmā PREDA, kas iekļauj ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistru.

Ārpakalpojumu nodrošinātāji

1.slimnīcai ir noslēgti līgumi ar ārpakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu ārstniecības procesā nepieciešamo atbalstu, piemēram, 05.04.2018 līgums ar SIA "Akadēmiskā histoloģijas laboratorija" par medicīniskiem pakalpojumiem histoloģijā. Līgumā norādītas vienības cenas un NVD pakalpojuma kods.

Pakalpojumu nodrošinātāju izvēle tika veikta atbilstoši PIL regulējumam, iegādājoties "veselības, sociālos un saistītos" pakalpojumus ar paredzamo līgumsummu zem 750 000 EUR.

Pakalpojumu sniegšanā izmantotā tehniskā infrastruktūra

Kopējais gultu skaits 1. slimnīcā ir 432 gultas, trešā daļa no tām tiek izmantotas Hronisko slimnieku īslaicīgas aprūpes nodaļā (sociālās gultas), bet līdzīgs gultu skaits atvēlēts noslogotākajām dienas

stacionāra klīnikām - Kardioloģijas un internās medicīnas klīnikai (84 gultas) un Ķirurģijas klīnikai (85 gultas). Aferēzes centra noslodze ir apmēram 67% un gultu skaits nodaļās tiek veidots, ņemot vērā plānotos pakalpojumus.

Gultu noslodze sociālās aprūpes nodaļā ir 98 – 101 %, gultas tiek izmantotas gan saskaņā ar noslēgto līgumu ar RD par sociālo pakalpojumu sniegšanu (2019.gadā kopējā līguma summa 877 217 EUR, 26 EUR par vienu gultas dienu), gan sniedzot maksas pakalpojumus.

1.slimnīcā izvietota Baltijā modernākā firmas General Electric 3T magnētiskās rezonanses iekārta.

Katru gadu 1.slimnīca investē ievērojamus līdzekļus 1.slimnīcas attīstībā, uzlabojot tehnoloģisko aprīkojumu un ieviešot jaunus inovatīvus pakalpojumus. 2018. gadā tika veiktas investīcijas 1,3 miljonu EUR apmērā. 2019.gadā iegādāta jaunākās paaudzes aparatūru diagnostiskiem izmeklējumiem.

Informācija par tehnikas noslodzi tika iegūta interviju laikā. Uz ultrasonogrāfijas pakalpojumu saņemšanu rindā jāgaida 2 – 3 nedēļas, uz datortomogrāfiju rinda uz valsts apmaksātiem pakalpojumiem ir vairāk nekā 90 dienas, bet uz maksas pakalpojumiem rindas ir mazākas. Pamatā iegādātā medicīniskā tehnika ir noslogota nepārtraukti, tehnikas izmantošanas laiks dažādām manipulācijām ir dažāds. Pēdējā laikā medicīniskā tehnika netika iegādāta kā papildus tehnika, bet gan lai aizvietotu esošo jau novecojušo tehniku.

Operāciju blokā ir deviņas operāciju zāles un intensīvās terapijas blokā divas intensīvās terapijas palātas ar četrām gultsvietām katrā palātā. Telpas nodrošinātas ar inovatīvām un mūsdienīgām tehnoloģijām. Ārstēšanas efektivitātes paaugstināšanai uroloģijas jomā par 1.slimnīcas līdzekļiem iegādāts Holmija lāzeris (HOLEP) ar piederumiem par summu.

Zāļu aprites kārtība

1.slimnīcā zāļu aprite notiek saskaņā ar Zāļu aprites noteikumiem (Nr. N-15/010). 1.slimnīcā ir izstrādāts un regulāri tiek aktualizētas 5 dienu zāļu normas ārstnieciskās struktūrvienībās. 1.slimnīcas kopējie izdevumi zāļu un medicīnas preču iegādei veido 10 – 11 % no neto ieņēmumiem.

Kontroles procedūras attiecībā uz sniegtajiem pakalpojumiem

1.slimnīcai ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti gan attiecībā uz pamatdarbību, gan atbalsta funkcijām. Visi izstrādātie noteikumi ir atbilstoši numurēti un norādīts dokumenta apstiprinātājs. Kā, piemēram, IKN – 1/01 "Iekšējās kārtības noteikumi hronisko slimnieku īslaicīgās aprūpes nodaļā", INA-1/05 "Iekšējais normatīvais akts iekšējo dokumentu vadība", N-5/02 "Noteikumi, Informācijas sistēmu darbības atjaunošanas plāns".

1.slimnīca strādā pie kvalitātes vadības standarta veselības aprūpes iestādēm ieviešanas un 2020.gadā tiek plānots sertificēt 1.slimnīcas kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši DNV-DS-HC102 standarta prasībām. Sistēmas sertifikācija paredz arī sistēmas sertifikāciju atbilstoši ISO standarta prasībām, kas tiek plānota 2021. gadā.

1.slimnīca strādā pie E-veselības ieviešanas un pilnībā tiek nodrošināta normatīvos aktos noteikto šādu E-veselības komponentu izmantošana: e-receptes un e-darba nespējas lapas, kā arī dati par pacientiem ar noteiktām saslimšanām. Tiek izmantotas citas IT sistēmas, lai optimizētu 1.slimnīcas darbu un nodrošinātu nepieciešamās kontroles attiecībā uz sniegto pakalpojumu uzskaiti.

1.slimnīca ir nodrošinājusi nepieciešamo laboratorijas pakalpojumu sniegšanu 1.slimnīcas telpās, tādējādi nodrošinot vienotu un ērtu pakalpojumu kopumu klientiem 1.slimnīcas telpās.

- 1.slimnīca ir veikusi ievērojamas investīcijas pakalpojumu sniegšanā izmantotajā infrastruktūrā, lai nodrošinātu augstas kvalitātes un modernus veselības aprūpes pakalpojumus.
- Slimnīcā daudz tiek darīts, lai dokumentētu visus galvenos darbības procesus, tādējādi nodrošinot vienādu kvalitāti visiem veselības aprūpes pakalpojumiem.
- 1.slimnīcas atskaitē par vidēja termiņa stratēģijas izpildi nav iekļauta informācija par sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanu, kas ir svarīga 1.slimnīcas sociālā funkcija. Vienlaikus jāatzīmē, ka attiecībā uz sociālo pakalpojumu izpildi tiek sagatavotas ikmēneša atskaites RD.

2.3. Rīgas domes deleģētie uzdevumi un nodrošinātā infrastruktūra

Saskaņā ar RD 2011.gada 1.marta saistošo noteikumu Nr.114³ „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3.pielikuma 8.punktu **“Rīgas 1. slimnīca sniedz ambulatoros un plānveida stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus un īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, veicot komercdarbību stratēģiski svarīgā nozarē, kurā tirgus tikai daļēji ir spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu”**.

Ar 14.06.2016 pārvaldes uzdevumu deleģējuma līgumu Rīgas pilsētas pašvaldība ir deleģējusi SIA “Rīgas 1.slimnīca” noteiktus uzdevumus. Līgums stājās spēkā 08.07.2016 un ir spēkā uz 5 gadiem.

Tabulā zemāk sniegta informācija par RD deleģētajiem uzdevumiem un to faktisko izpildi. Informācija par faktisko izpildi iekļauta, pamatojoties uz intervijām ar 1. slimnīcas darbiniekiem un dokumentu analīzi.

RD deleģētais uzdevums	Faktiskā izpilde
Ģimenes ārstu un ārstu speciālistu pakalpojumi	1.slimnīca nodrošina ģimenes ārstu pakalpojumus: slimnīca nodarbina 4 ģimenes ārstus un iznomā telpas 16 ģimenes ārstu praksēm 1.slimnīca nodrošina ārstu speciālistu pakalpojumus
Diagnostiskie izmeklējumi, tai skaitā daudzslāņu datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse, koronogrāfija	1.slimnīca nodrošina ļoti plašu diagnostisko izmeklējumu klāstu (47 pakalpojumu veidi), tai skaitā kodolmagnētiskā rezonanse, datortomogrāfija un koronogrāfija
Rehabilitācijas pakalpojumi un fizikālās medicīnas pakalpojumi, tai skaitā ūdensdziedniecība	1.slimnīca nodrošina fizikālās medicīnas un rehabilitācijas pakalpojumus Slimnīca nodrošina dažādus ūdensdziedniecības pakalpojumus
Vēža skrīningizmeklējumi	Slimnīca veic dzemdes kakla vēža profilaktiskās pārbaudes ⁴ , slimnīca nodrošina izmeklējumu pieejamību “zaļā koridora” ietvaros
Obligātās veselības pārbaudes un profilaktiskās apskates	Obligātās veselības pārbaudes pakalpojumi ⁵ tiek sniegti Arodveselības nodaļā, kas ir izvietota 22. korpusā
Vakcinācija	Slimnīca nodrošina vakcināciju Rīgas 1. slimnīcā piedāvā sezonālās vakcīnas ⁶ : gripas vakcīnas; ērcu encefalīta vakcīnas
Medicīniskās komisijas	Slimnīca nodrošina šādus medicīnas komisijas pakalpojumus ⁷ : autovadītāja tiesību saņemšanai vai pagarināšanai, ieroču nēsāšanas un uzglabāšanas atļaujas saņemšanai.
Stomu slimnieku aprūpe	1.slimnīca nodrošina stomu slimnieku aprūpi

3 <https://likumi.lv/ta/id/227996-rigas-pilsetas-pasvaldibas-nolikums>

4 <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/veza-savlaicigas-atklanas-programma/arstniecibas-iestazu-saraksts>

5 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/veselibas-parbaudes/obligatas-veselibas-parbaudes>

6 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/vakcinacija>

7 <https://www.1slimnica.lv/lv/pakalpojumi/veselibas-parbaudes/obligatas-veselibas-parbaudes>

Plānveida dienas stacionāra un stacionāra pakalpojumi	1.slimnīca nodrošina dienas stacionāra pakalpojumus 1.slimnīca nodrošina maksas stacionāra pakalpojumus, bet valsts neslēdz līgumu par stacionāriem pakalpojumiem ar Slimnīcu
Diennakts Īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi un ar tiem saistītais sociālais darbs	Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa nodrošina diennakts Īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumus
Veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīves veidu	Slimnīcas speciālisti, sadarbojoties ar masu medijiem, regulāri sniedz ārstu - speciālistu atbildes uz pacientiem interesējošiem jautājumiem, kā arī sniedz informāciju par veselības veicināšanas iespējām. Piemēram, informatīvas kampaņas par imunitātes stiprināšanu un elpošanas ceļu slimību profilaksi, par gripas pretepidēmijas pasākumiem, kā arī sniedza vairāku ārstu speciālistu, fizioterapeitu un uztura speciālistu ieteikumus veselīgam dzīvesveidam.
Nodrošināt informācijas pieejamību	Informācija 1.slimnīcas mājas lapā ne vienmēr tiek atspoguļota viegli uztveramā veidā, piemēram, izvēloties izvēlni, speciālisti tiek rādīti kā alfabēta burti un pēc tālākas izvēlnes tiek rādīta daļa no burtiem Informācija ir pieejama mājas lapā, bet, tā kā piedāvātais pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs, ne vienmēr ir viegli atrast tieši vajadzīgo info.
Sociālie pakalpojumi	Pakalpojumu klientam piešķir ar RD lēmumu par Īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumu. Noslēdzot deleģēšanas līgumu, pašvaldība papildus ir nodevusi 1. slimnīcai pārvaldes uzdevuma izpildi, nodrošinot daļu no pašvaldības publiskās funkcijas – nodrošināt sociālā darba pakalpojuma sniegšanu ārstniecības iestādē. Šo pašvaldības pārvaldes uzdevumu 1. slimnīca izpilda saskaņā ar noslēgto līgumu ar RD Labklājības departamentu. Pakalpojums tiek sniegts 1.slimnīcas telpās klientu Īslaicīgai aprūpei. Kopējais finansējums 2018.gadā nepārsniedza 798 842 EUR un 23 EUR par vienu gultas dienu. savukārt, 2019.gadā finansējums nepārsniedz 877 217 EUR un 26 EUR par vienu gultas dienu. Slimnīca sniedz arī maksas Īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumus.

Pakalpojumi Rīgas kartes īpašniekiem

Saskaņā ar 1. slimnīcas valdes lēmumu atsevišķiem pakalpojumiem tiek piešķirtas atlaides Rīgas kartes īpašniekiem. Rīgas kartes piedāvāto atlaižu izmantošana ar katru gadu pieaug, un pamatā atlaides izmanto operācijām, kur apmaksājamā pakalpojuma summa ir liela. 1.slimnīcas sniegto pakalpojumu cenas ir 1.slimnīcas kompetencē, tādēļ arī lēmums par atlaižu piešķiršanu ir 1.slimnīcas valdes kompetencē.

Rīgas domes nodrošinātā infrastruktūra

RD Īpašuma departaments un RD Labklājības departaments 18.09.2009 noslēdza nekustamā īpašuma lietošanas un apsaimniekošanas līgumu ar 1. slimnīcu par nekustamo īpašumu Bruņinieku ielā 5. Saskaņā ar nekustamā īpašuma lietošanas un apsaimniekošanas līgumu RD ir nodevusi 1. slimnīcai izmantošanai vairākas ēkas un zemi 7 ha Rīgā, Bruņinieku ielā 5, Rīgā. Kopējā ēku platība ir 34,287 m².

Izvērtējuma periodā RD ir veikusi investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā, ko 1. slimnīca izmanto savas pamatdarbībās veikšanai, piemēram, korpusa telpu vienkāršotas atjaunošanas darbi, korpusa aukstā ūdensvada sistēmas sadales mezgla pārbūves darbi, ventilācijas renovācijas darbi rentgena telpās, 12. un 13.korpusa kanalizācijas cauruļvadu atjaunošanas darbi un citi.

1.slimnīcas vidējā termiņa darbības stratēģijās 2020.-2024. gadam projektā tiek plānotas RD investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā un medicīnisko tehnoloģiju attīstībā par kopējo summu 9,3 miljoni EUR, tai skaitā: 17.korpusa renovācijai, lai pielāgotu telpas jaunā operāciju bloka ar intensīvo terapiju un ķirurģisko nodaļu renovācija centra izveidošanai; 24.korpusa renovācijā, lai izveidotu integrētās aprūpes modeļu prakšu vietas un 26.korpusa renovācijā, lai izveidotu darbinieku bērnu pieskatīšanas istabu.

1.slimnīcas pašu finansējuma investīcijas 2020.-2024. gada periodā paredzētas par kopējo summu 12,5 miljoni EUR, t.sk. 10,8 miljoni EUR ieguldījumi medicīnisko tehnoloģiju attīstībā, 1,7 miljoni EUR pārējo tehnoloģiju un sistēmu attīstībā.

RD nodrošinātās infrastruktūras iznomāšana

1.slimnīca iznomā daļu no telpām un atsevišķos gadījumos nomnieki ilgtermiņā sadarbojas ar 1.slimnīcu (nomas līguma termiņi tiek saskaņoti ar RD un atbilst RD saistošiem noteikumiem). Piemēram, 1. slimnīcas vidēja termiņa stratēģijā 2015.-2019.gadam jau tika iekļautas dažādas nomnieku kategorijas, kā, piemēram, aptieka, ārstu prakse, SIA "Centrālā laboratorija", Latvijas Sarkanais krusts.

Visvairāk telpas ir iznomātas ģimenes ārstu praksēm, kopumā – 16 praksēm, kā arī ārstu speciālistu praksēm, sociālās aprūpes organizācijām un citām organizācijām. Jau 1.slimnīcas renovācijas laikā tika paredzētas telpas ģimenes ārstiem, un tika nodrošināts, lai telpas atbilst MK noteikumu prasībām⁸.

Kopumā tiek iznomāti vairāk nekā 5600 m² jeb vismaz 16 % no visām telpām. Lielākā daļa nomas līgumu beidzas 31.12.2021.

Viens no lielākajiem nomniekiem ir SIA "Centrālā Laboratorija" (vairāk nekā 1 000 m²) un Latvijas Sarkanais krusts (telpas saņēmis lietošanā, pamatojoties uz RD lēmumu ar ievērojamu iznomājamo platību un bez nomas maksas).

-

RD un 1.slimnīca ir veikusi svarīgas investīcijas 1.slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu ne tikai kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus, bet arī vidi, kurā pacientiem saņemt pakalpojumus. Kopējās veiktās investīcijas ir vairāk nekā 30 miljoni EUR apmērā un 1.slimnīcai ir plāns turpmākajiem gadiem, lai turpinātu attīstīt 1.slimnīcas telpu modernizāciju un veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošanu un pilnveidošanu, izmantojot modernu mūsdienu prasībām atbilstošu tehniku.
-

1.slimnīca nodrošina telpas citiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, ģimenes ārstiem, tādējādi nodrošinot Rīgas centra iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumus vienā kompleksā paketē.
-

1.slimnīca nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus, tādējādi pēc iespējas efektīvāk izmantojot pieejamos resursus un nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus arī segmentos, kur privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji nav ieinteresēti sniegt pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpes pakalpojumi bērniem.
-

Saskaņā ar RD deleģēšanas līgumu 1.slimnīcai jāveicina iedzīvotāju veselīgs dzīves veids, bet 1.slimnīcas mājas lapā un atskaitēs nav informācijas par 1.slimnīcas aktivitātēm veselīga dzīves veida veicināšanā. 1.slimnīcas mājas lapa būtu jāuzlabo, nodrošinot ērtāku informācijas iegūšanu par speciālistiem, kā arī citu informāciju.
-

RD un 1.slimnīca ir veikusi nozīmīgas investīcijas (vairāk nekā 30 miljoni EUR) 1.slimnīcas infrastruktūrā, tai skaitā ārstniecības iekārtās, un plāno būtiski investēt arī nākotnē (vairāk nekā 20 miljoni EUR). Daļa no veiktajām investīcijām ir atspoguļotas RD bilancē un daļa 1.slimnīcas bilancē.
-

1.slimnīca iznomā telpas arī ārstu speciālistu praksēm, piemēram, bērnu ķirurgam, kaut gan ārstu speciālistu sniegtie pakalpojumi ir 1.slimnīcas pamata pakalpojumi. Telpas tiek iznomātas par nomas maksu saskaņā ar vērtētāju vērtējumiem. Pārsvārā tiek iznomātas neremontētas telpas (SIA Mentamed, Centrāla laboratorija, Sarkanais krusts). Remontētas telpas, kuras ir pielāgotas medicīnas pakalpojumu sniegšanai (RD un 1.slimnīcas ieguldījums telpās) tiek iznomātas ģimenes ārstiem, pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai.

2.4. SIA "Rīgas 1. slimnīca" finanšu analīze

1.slimnīcas bilance

2019.gadā apmēram puse no uzņēmuma aktīviem ir ieguldījumi pamatlīdzekļos, tai skaitā ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos (apmēram 7,1 miljoni EUR) un tehnoloģiskās iekārtās (apmēram 5,2 miljoni EUR). Uzņēmumam ir ievērojami naudas uzkrājumi (vairāk nekā 6,2 miljoni EUR) un uzkrātie ieņēmumi (apmēram 0,5 miljoni EUR). Uzņēmums pamatā tiek finansēts no pašu kapitāla, gan no pamatkapitāla (vairāk nekā 7.3 miljoni EUR), gan investējot uzņēmumā iepriekšējo gadu peļņu (vairāk nekā 3 miljoni EUR). 1.slimnīcas bilance ir atspoguļota tabulā zemāk.

⁸ <https://likumi.lv/ta/id/187621-noteikumi-par-obligatajam-prasibam-arstniecibas-iestadem-un-to-strukturvienibam>

	2017	2018	2019
AKTĪVS			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Attīstības izmaksas	2 664	1 492	578
Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	21 883	11 221	12 530
Nemateriālo ieguldījumu veidošana		6 000	6 000
Nemateriālie ieguldījumi kopā	24 547	24 713	19 108
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi:	6 876	6 185	5 493
a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves			
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	2 388 123	2 021 954	1 624 353
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	5 494 526	5 945 145	5 196 317
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	231 118	224 039	222 488
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		12 095	14 831
Pamatlīdzekļi kopā	8 120 643	8 209 418	7 063 482
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	8 145 190	8 234 131	7 082 590
Aprozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	386 672	426 159	412 898
Avansa maksājumi par krājumiem		1 477	2 117
Krājumi kopā	386 672	427 636	415 015
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	81 955	152 649	81 187
Citi debitori	24 253	127 013	15 543
Nākamo periodu izmaksas	8 237	20 666	21 179
Uzkrātie ieņēmumi	451 139	540 557	536 391
Debitori kopā	565 584	840 885	654 300
Nauda	2 837 940	3 351 114	6 299 028
Aprozāmie līdzekļi kopā	3 790 196	4 619 635	7 368 343
AKTĪVS KOPĀ	11 935 386	12 853 766	14 450 933
PASĪVS			
Pašu kapitāls			
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	6 683 998	6 683 998	7 288 988
Rezerves:	737 581	737 581	737 581
d) pārējās rezerves			
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi	2 010 752	2 202 285	3 131 325
Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	191 433	929 140	1 039 902
Pašu kapitāls kopā	9 623 764	10 552 904	12 197 806
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	753 717	643 345	442 917
Ilgtermiņa kreditori kopā	753 717	643 345	442 917
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	9 686	10 498	13 817
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem	228 408	208 197	192 525
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	319 459	359 886	396 333
Pārējie kreditori	390 864	447 520	502 263
Nākamo periodu ieņēmumi	194 517	213 048	211 040
Uzkrātās saistības	414 971	418 368	494 232
Īstermiņa kreditori kopā	1 557 905	1 657 511	1 810 210
Kreditori kopā	2 311 622	2 300 862	2 253 127
PASĪVS KOPĀ	11 935 386	12 853 766	14 450 933

1.slimnīcai ir ļoti labi finanšu rādītāji, kas attiecas uz uzņēmuma finansēšanu un naudas līdzekļu pieejamību. Galvenie uzņēmuma darbības rādītāji, pamatojoties uz bilances pozīciju analīzi, iekļauti zemāk (uz 31.12.2019):

Likviditāte	=	Ātrā likviditāte	=	Naudas līdzekļi	=	Parādu saistības	=	Parādi pret pašu kapitālu	=
aprozāmie		(aprozāmie līdzekļi		=	nauda	/			

līdzekļi / īstermiņa saistības	– krājumi) / īstermiņa saistības	īstermiņa saistības	kreditori / aktīvs kopā	kreditori / pašu kapitāls
4.07	3.84	3.48	0.16	0.18

1.slimnīcas finanšu līdzekļi tiek glabāti divās komercbankās – Citadele un SEB. 1.slimnīcas finanšu uzskaitē tiek izmantots sistēmas Horizon finanšu pārvaldības modulis un personāla uzskaitē Horizon personāla vadības modulis. Papildus tiek izmantota elektroniskā dokumentu vadības sistēma.

Debitori

1.slimnīca veic parādu atgūšanu saskaņā ar 1.slimnīcas iekšējiem noteikumiem "SIA "Rīgas 1.slimnīca" debitoru parādu kontroles un atgūšanas kārtība". Uz izvērtējuma brīdi tiek ieviesti jauni risinājumi ar mērķi panākt pēc iespējas ātrāku parāda atgūšanu. Tiek īstenots automatizēto zvanu jeb robotzvanu risinājums, lai atgādinātu par parāda esamību. 1.slimnīca sadarbojas arī ar parādu atgūšanas uzņēmumu, kas veic parādu ārpusstiesas atgūšanu. Tabulā zemāk ir iekļauta veiktā debitoru parādu apmaksa.

Gads	Debitoriem izrakstītie rēķini (summa EUR)	Veiktā apmaksa %
2017	9 784 082	98,9
2018	11 645 621	99,3
2019 (9 mēneši)	10 151 860	97,6

Ieņēmumu un izdevumu pārskats

1. slimnīcas ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde ir atspoguļota tabulā zemāk.

	2016 ⁹	2017 ¹⁰	2018 ¹¹	2019
Neto apgrozījums	14 252 824	15 254 968	17 202 016	19 157 435
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	(13 825 793)	(14 518 488)	(15 690 916)	(17 504 883)
Bruto peļņa vai zaudējumi	427 031	736 480	1 511 100	1 652 552
Administrācijas izmaksas	(488 793)	(567 348)	(577 637)	(575 127)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	287 484	266 057	243 867	240 747
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(192 192)	(280 815)	(241 735)	(278 270)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	3 878			
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	(416)			
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi	37 002	154 374	935 595	1 039 902

Atsevišķi uzņēmuma darbības efektivitātes rādītāji iekļauti zemāk, bet jāņem vērā, ka tie nepietiekami raksturo uzņēmuma darbību, jo lielākā daļa (27 miljoni RD investīcijas) uzņēmuma aktīvu (ēkas, kur veiktas ievērojamas investīcijas), kas tiek izmantoti 1.slimnīcas darbības nodrošināšanai, tiek iznomāti no RD un ir iekļauti RD bilancē un to nolietojums nav iekļauts 1.slimnīcas peļņas un zaudējumu aprēķinā.

1.slimnīcas galvenās izdevumu kategorijas atspoguļotas tabulā zemāk.

Izdevumu kategorija	2017.gads	2018.gads	2019. gads
Personāla izmaksas	8 764 636	9 994 611	11 581 844
Preču iegādes izmaksas	1 899 190	1 971 649	1 991 865
Pamatlīdzekļu nolietojums	1 366 760	1 262 570	1 273 246
Administrācijas izmaksas	567 348	577 638	575 127
Komunālie pakalpojumi	528 746	491 011	540 798
PVN daļa, kas attiecināma uz izdevumiem	518 880	529 741	521 285
Iekārtu un aparatūras tehniskā apkope, remonts	176 266	150 116	188 963

9 http://www.1slimnica.lv/sites/default/files/neauditets_2016g_parskats_ar_pazinojumu.pdf

10 <https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/neauditets2017.pdf>

11 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/gp_2018_12men.pdf

Centrālās laboratorijas pakalpojumi	147 493	156 453	203 181
Starpsumma	13 969 319	15 133 789	16 876 309

Finanšu analīzes veikšanai tika izmantota arī cita papildus finanšu informācija, tai skaitā ceturkšņa, pusgada, gada pārskati, kas pieejama 1. slimnīcas mājas lapā^{12 13 14} un informācija par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu un tā izlietojumu, kā arī veiktajām iemaksām valsts un pašvaldības budžetā, kas iekļauta 1. slimnīcas mājas lapā^{15 16}.

Ieņēmumi pa dažādiem finansējuma veidiem saskaņā ar atskaitēm RD, ir atspoguļoti tabulā zemāk.

Pārskats par saņemto finansējumu	2016.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads
NVD līgumu izpilde	4 786 415	5 315 097	6 827 932	7 741 978
Pacienta iemaksa par atbrīvotām kategorijām (valsts apmaksātie pakalpojumi pēc fakta. Piemēram, veselības aprūpes pakalpojumi bērniem)	163 954	164 992	153 854	146 054
Ārpus kvotas pakalpojumi (valsts apmaksātie pakalpojumi pēc fakta, piemēram, grūtniecība, bērnu profilaktiskās pārbaudes)	241 087	116 233	149 460	133 792
Zobārstniecības pakalpojumi bērniem (valsts apmaksāti)	638 818	656 679	981 409	1 101 418
Primārā aprūpe (četri ģimenes ārsti, valsts apmaksāti)	132 531	138 730	170 121	193 520
Finansējums darba samaksas pieaugumam (valsts apmaksāta iemaksa ārstniecības personālam)	212 665	229 859	0	0
Pakalpojumu saņēmēju līdzekļi (pacientu iemaksas, pacients piemaksā par pamatpakalpojumu)	740 400	811 990	878 755	854496
Maksas veselības aprūpes pakalpojumu ieņēmumi (pacientu tiešie maksājumi un apdrošinātāju maksājumi)	6 009 161	6 495 558	6 640 855	7 468 440
No RD saņemtie līdzekļi (par sociāliem pakalpojumiem)	778 850	693 407	803 914	888 784
Citi ienākumi, tai skaitā nomas maksa, sadarbības līgumi	303 816	287 305	369 390	379001
Citi ienākumi, nesaistīti ar medicīnas pakalpojumiem	346 978	351 911	230 145	249 952
Kopā	14 354 675	15 261 761	17 205 835	19 157 435

Lielākās 1.slimnīcas resursu kategorijas ir valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi (NVD līgumu izpilde) un maksas pakalpojumi, tādēļ abu ieņēmumu kategoriju detalizēta analīze iekļauta zemāk.

No valsts budžeta apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi

MK 17.12.2013 noteikumi Nr. 1529¹⁷ (spēkā līdz 28.08.2018) un MK 28.08.2018 noteikumi Nr. 555¹⁸ "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" nosaka valsts pasūtījuma (kvotu) piešķiršanu primāro un sekundārās ambulatoriskās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai ārstniecības iestādēm, ja tās atbilst 2009.gada 20.janvāra MK noteikumiem Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām" un ir izturējušas NVD organizēto

12 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/vadibas_apliecinajums_2019_3men_2in1-1_1.pdf

13 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/ilovepdf_merged_0.pdf

14 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/gp_2018_12men.pdf

15 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/2018_valsts_un_pasvaldibas_budz.pdf

16 https://www.1slimnica.lv/sites/default/files/2018_iemaksas.pdf

17 <https://likumi.lv/doc.php?id=263457>

18 <https://likumi.lv/ta/id/301399>

sekundāro veselības aprūpes pakalpojumu atlasī. Līgumā ar NVD noteikti medicīnas pakalpojumu veidi un apjoms, pakalpojumu apmaksas noteikumi, maksimālā pakalpojumu summa. Ņemot vērā valsts apmaksāto pakalpojumu ietekmi uz 1.slimnīcas peļņas un zaudējumu aprēķinu, NVD līgumu saistību izpilde ir ļoti svarīga, tādēļ arī viens no parametriem, kas tiek mērīts vidēja termiņa stratēģijas ieviešanā, ir NVD līguma saistību izpilde.

Kā viens no izaicinājumiem NVD līguma saistību izpildē ir nevienmērīga pakalpojumu pasūtījumu plūsma gada laikā ar augstāku pieprasījumu gada pēdējos mēnešos, kas apgrūtina vienmērīgu pakalpojumu nodrošināšanu.

Maksas pakalpojumi un rēķinu apmaksas kārtība

Papildus valsts apmaksājamiem veselības aprūpes pakalpojumiem 1.slimnīca sniedz arī maksas veselības aprūpes pakalpojumus (piemēram, ja uz valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu ir rindas vai ir izpildītas valsts piešķirtās kvotas, vai piedāvājot pakalpojumus, kurus valsts neapmaksā) vai citus pakalpojumus, un ar katru gadu kopējā summa un sniegto pakalpojumu klāsts pieaug.

Izvērtējuma periodā realizēti ES fondu finansētie projekti

SAM Projekts Nr. 9.3.2.0/18/I/007

1. slimnīca 06.12.2018. noslēdza līgumu par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru" projektu Nr. 9.3.2.0/18/I/007 "Rehabilitācijas pakalpojumu pieejamības uzlabošana SIA "Rīgas 1. slimnīca". Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 56¹⁹ attiecināmais bāzes finansējums ir 110 093 EUR un attiecināmais valsts budžeta finansējums ir 9% no kopējām projekta izmaksām.

Projekta realizācija paredz uzlabot pieejamību kvalitatīviem un izmaksu efektīviem ambulatoriem veselības aprūpes pakalpojumiem - rehabilitācijas pakalpojumiem, īpaši sociālās, teritoriālās un atstumtības un nabadzības riskam pakļautām iedzīvotāju grupām. Projekta mērķis ir tieši saistīts ar prioritārajām veselības jomām - bērnu un sirds un asinsvadu veselības aprūpes jomām. Projekta ietvaros tika iegādātas ārstniecības procesam nepieciešamās tehnoloģijas – 11 rehabilitācijas iekārtas.

3. SIA "RĪGAS 1. SLIMNĪCA" IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS

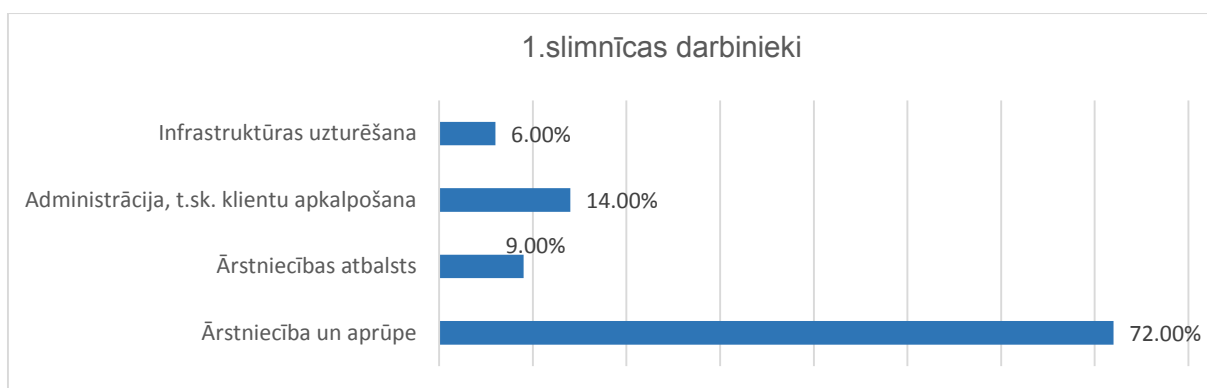
3.1. Kapitālsabiedrības pārvaldība

1.slimnīcas darbinieki

1. slimnīcā uz 01.11.2019 ir 669.23 amati jeb amatu vienības (turpmāk – a/v), kuros nodarbināti 804 darbinieki ar kopējo slodžu skaitu 578.204 slodzes. Amatu sadalījums pa funkcijām ir šāds:

¹⁹ <https://likumi.lv/ta/id/296790-noteikumi-par-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-9-3-2-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-kvalitativu-veselibas>

1.slimnīcai ir ārstniecības un aprūpes personāla vakances (16 %). Vakantos amatus var iedalīt:

- **Akūtās vakances** - vakantie amati (4- 5 %), uz kuriem notiek intensīva personāla atlase iekšējās un ārējās atlases veidā, t.sk. amatu konkursi, kā arī 1.slimnīcas darbinieki paši tiek iesaistīti kolēģa piesaistē, par to saņemot bonusu; kopš 2018.gada sākuma notiek intensīva atlase uz akūtajām vakancēm, kā rezultātā no vakantajām 158.506 amatu vienībām uz 01.01.2018. vakanto amatu skaits samazinājās līdz vakantajām 97.963 amatu vienībām uz 01.11.2019., t.i. par 38 %.
- **Citas vakances** - vakantie amati, kurus šobrīd nav nepieciešams aizpildīt (nav pieprasījuma pēc pakalpojuma/ nav kvotu/ nav vēl izveidotas darba vietas, piem. jaunā Rehabilitācijas klīnika, kuras ēku šobrīd renovē u.tml.).

Sekojojot darba tirgus situācijai un tendencēm, 1.slimnīca iekšējos noteikumos "Darba samaksas nolikums" veic atbilstošas izmaiņas, lai motivētu/ stimulētu/ noturētu esošos 1.slimnīcas darbiniekus un lai pretendentiem, kas interesējas par darbu slimnīcā, būtu saistoša iespēja strādāt tajā. 2009.gada 16.aprīlī tika noslēgts darba koplīgums ar 1. slimnīcas arodorganizāciju.

Šobrīd, lai nodrošinātu kvalitatīvu pacientu ārstēšanu, 1.slimnīcā ir izveidotas 7 klīnikas

1.slimnīcai ir salīdzinoši neliela atbalsta funkciju daļa, tai skaitā lielākas struktūrvienības ir inženiertehniskā un saimniecības nodaļa (6% darbinieku), klientu apkalpošanas nodaļa (7% darbinieku) administrācija, t.sk. personāla nodaļa, grāmatvedības nodaļa, kvalitātes vadības nodaļa un citas (7% darbi-nieku). finanšu uzskaites un ekonomiskās analīzes daļa . 1.slimnīca strādā pie atsevišķu atbalsta funkciju nodošanas ārpakalpojumā vai arī atbalsta funkciju automatizēšanu, piemēram, stāvvietu apsardze tika automatizēta 2020. gada februārī.

Kapitālsabiedrības dalībnieku sapulce un valde

1. slimnīcas pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce, ko pārstāv pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis (RD) un uzņēmuma valde. Saskaņā ar statūtiem valdes sastāvā ir trīs locekļi, ko ievēlē uz 5 gadiem. Papildus likumā noteiktajam, valdei ir nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana šādu jautājumu izlemšanai:

- sabiedrības kārtējā gada budžeta apstiprināšanai;
- nekustamā īpašuma iegūšanai, atsavināšanai un apgrūtināšanai ar lietu tiesībām;
- aizņēmuma un aizdevuma līgumu slēgšanai, finanšu līzingu darījumiem;
- vekseļu izdošanai sabiedrības vārdā, ķīlu izsniegšanai sabiedrības parāda saistību nodrošināšanai. Sabiedrība neizsniedz galvojumus, garantijas un ķīlas trešo personu parāda saistību nodrošināšanai;

- tādu darījumu slēgšanai, kas pārsniedz dalībnieku sapulces noteiktās summas apmēru 142 287,18 EUR.

Saskaņā ar Valdes reglamentu ir noteikts, ka Valdes lēmumu izpildi organizē un nodrošina Valdes priekšsēdētājs vai Valdes loceklis, kuram to uzdevusi Valde, vai Valdes loceklis atbilstoši savai kompetencei (punkts 7.1.). Par konkrētu Valdes lēmumu izpildi ir atbildīgs 1.slimnīcas struktūrvienības vadītājs vai darbinieks (punkts 7.2.). 1.slimnīcas darbinieks, kurš pilda Valdes sēžu sekretāra pienākumus, atbild par Valdes sēdē izskatīto jautājumu atkārtotu izskatīšanas termiņu ievērošanu, jautājumu savlaicīgi iekļaujot Valdes sēdes darba kārtības projektā (punkts 7.3.), nepieciešamības gadījumā pieprasot no attiecīgajiem lēmumu izpildītājiem rakstisku apliecinājumu par lēmumu izpildi. Valdes sēdes tiek detalizēti protokolētas, norādot gan valdes sēdes dalībniekus, gan pieņemtos lēmumus.

Korupcijas risku un interešu konflikta risku vadība

1.slimnīca strādā saskaņā ar MK 2017.gada 17.oktobra noteikumiem Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā". Ar SIA "Rīgas 1.slimnīca" 2019.gada 28.janvāra valdes sēdes prot.Nr.4 /2019 lēm.Nr.2 apstiprināti noteikumi Nr. N-26 "Korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas kārtība".

Katru gadu tiek sagatavota valde pieņem lēmumu - Par pārskata - SIA "Rīgas 1.slimnīca" pretkorupcijas pasākumu plāna attiecīgajam gadam izpilde konkrētā gadā.

Tiek organizētas darbinieku apmācības par pretkorupcijas jautājumiem, pieaicinot gan KNAB lektoros, gan izmantojot Slimnīcas resursus.

1.slimnīcā ir izveidota Rīcības instrukcija "Rīcība neatļauta labuma piedāvājuma gadījumā", kā arī tiek izveidots ikgadējais pretkorupcijas plāns un uzraudzīta tā izpilde.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) 2017.gadā veica pārbaudi par iespējams pastāvošu interešu konfliktu starp valdes priekšsēdētāju N.Zlobinu un valdes loekli G.Sevastjanovu. Saskaņā ar KNAB vēstuli par pārbaudes rezultātiem, saistībā ar to, ka 1.slimnīca valdes priekšsēdētāja N.Zlobina ir valdes locekļa G.Sevastjanova meita, netika konstatēti fakti, kas liecinātu par N.Zlobinas un G.Sevastjanova valsts amatpersonas amata pilnvaru realizēšanu interešu konflikta situācijā, pārkāpjot valsts amatpersonām likumā noteiktos ierobežojumus un aizliegumus.

2019.gadā pret valdes priekšsēdētāju N.Zlobinu un valdes loekli G.Sevastjanovu kā amatpersonām tika uzsākta administratīvā pārkāpuma lieta par iespējamo interešu konfliktu, taču attiecībā uz N.Zlobinu 31.10.2019. ar KNAB lēmumu Nr.1/6043 lieta tika izbeigta, kā arī lieta tika izbeigta attiecībā uz G.Sevastjanovu saskaņā ar KNAB 31.10.2019. lēmumu Nr.1/6044.

Atalgojuma aprēķins

1.slimnīcas darbinieku **atalgojumu veido mēnešalga, akordalga un papildus atalgojums**. Papildus tiek piemaksāts par stāžu; atsevišķu struktūrvienību personālam, piemēram, intensīvā terapija; papildus pienākumu veikšanu; papildus darbu veikšanu; piemaksa par nakts darbu; piemaksa par virsstundu darbu; ikgadējais apmaksātais atvaļinājums; papildatvaļinājums par bērniem; kā arī 1.slimnīcas bonusu grozs (20 kategorijas).

Ārsti saņem akordalgu un ārstu piesaista uz konkrētu pakalpojumu, tādēļ nav cieša sasaiste starp slodžu skaitu un faktisko darbinieku skaitu.

1.slimnīcas valdes locekļu atlīdzības apmēru nosaka ar dalībnieku sapulces lēmumu, saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma²⁰ 66.panta 8.punktu.

3.3. SIA "Rīgas 1. slimnīca" publiskie iepirkumi

1.slimnīcas darbībai nepieciešamos materiālus un pakalpojumus kapitālsabiedrība iepērk, izmantojot publiskos iepirkumus. Laika periodā no 2017.gada 1. janvāra, saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, bijušas 2 sūdzībām saistībā ar 1. slimnīcas organizēto iepirkumu "Par darbinieku un pacientu fizisku

²⁰ <https://likumi.lv/ta/id/269907-publiskas-personas-kapitāla-dalu-un-kapitālsabiedrību-parvaldības-likums>

aizsardzību, kustamās mantas un nekustamā īpašuma apsardzi Rīgas 1. slimnīcā" (ID Nr. R1S 2017/iep-11)²¹. Viens no iesniedzējiem norādīja, ka iepirkumā uzvarējis pretendents ar nepamatoti zemu cenu, bet otrs iesniedzējs skaidroja, ka pretendenta piedāvājums neatbilst iepirkuma nolikumam. IUB iesniegumu izskatīšanas komisija nolēma aizliegt pasūtītājam slēgt līgumu ar noteikto uzvarētāju.

Slimnīcā ir izveidots **iepirkumu komisijas nolikums** (NL-500) un Ētikas kodekss (NL-100), Iepirkumu plānošanas un procedūras norise (SPA-2-04).

4. VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI RĪGĀ

4.1. Veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji Rīgā

Rīgas pilsētas teritorijā veselības aprūpes pakalpojumus sniedz Rīgas pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrības, valsts kapitālsabiedrības, privātās kapitālsabiedrības un ārstu privātprakses. Saskaņā ar RD Pilsētas attīstības departamenta datiem²² 2019. gadā Rīgā veselības aprūpes pakalpojumus sniedza 682 ārstniecības iestādes, no kurām apmēram 30% ir izvietotas centra rajonā. Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem²³ 2019. gadā Rīgas pilsētas teritorijā strādā 2 055 ārstniecības iestādes (ieskaitot struktūrvienības un filiāles). Statistiskā informācija par sniegtajiem pakalpojumiem ir pieejama Slimības kontroles un profilakses dienesta mājas lapā²⁴, kā arī informācija pieejama NVD mājas lapā²⁵.

Ārstniecības iestādes Rīgā

Saskaņā ar pieejamajiem datiem Rīgā 30.09.2019 darbojas ap 1 600 ārstniecības iestāžu,

kas atbilst Ārstniecības likuma 1.panta 3.punktā minētajam (ārstniecības iestādes):

- ārstu prakses, iekļaujot ģimenes ārstu prakses un ārstu speciālistu prakses;
- valsts iestādes;
- pašvaldību iestādes;
- saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.

Ģimenes ārstu prakses

Aptuveni 21% ārstniecības iestāžu Rīgā (339 no 1 600) ir ģimenes ārstu prakses, kas darbojas gan kā individuālie komersanti, gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) formā, gan savu privātpraksi uzturot lielākā medicīnas centrā vai poliklīnikā. Daži no ģimenes ārstiem savu praksi apvienojuši ar arodslimību ārsta, internista, pediatra un masiera praksi.

Saskaņā ar NVD informāciju²⁶ pilnā ģimenes ārsta praksē ir reģistrēti 800 bērni vai 1800 pieaugušie, bet, ja tiek reģistrēti gan bērni, gan pieaugušie, nosaka proporciju un aprēķina prakses atbilstību pilnas prakses nosacījumiem. Ģimenes ārsts reģistrē visus pacientus, kuru dzīvesvieta atrodas ģimenes ārsta darbības pamatteritorijā, kas ir noteikta savstarpējā līgumā ar NVD.

Ārstu speciālistu prakses

Ap 23% ārstniecības iestāžu Rīgā (366 no 1600) veido ārstu speciālistu prakses, neskaitot zobārstniecības un tamlīdzīgus pakalpojumus. Ārsti speciālisti darbojas gan kā individuālie komersanti, gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) formā, gan savu privātpraksi uzturot lielākā medicīnas centrā vai poliklīnikā.

Maksu par ārsta speciālista konsultāciju un / vai manipulācijām nosaka atbilstoši prakses cenrādīm - pie ārstiem, kuri nav līgumattiecībās ar valsti, pacients maksā par saņemtajiem pakalpojumiem atbilstoši

²¹ <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/487940/lem487940.pdf>

²² <https://apkaimes.lv/statistika/arstniecibas-iestades/>

²³ <http://www.vi.gov.lv/lv/air>

²⁴ <https://www.spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

²⁵ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumpartneriem/operativa-budzeta-informacija>

²⁶ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/gimenes-arsti/gimenes-arsti-atbilstosi-teritorijam>

ārstniecības iestādē apstiprinātajam maksas pakalpojumu cenrādīm jeb pilnu ārsta noteikto maksu, bet, ja ārsts ir līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu, iespējams maksāt attiecīgo līdzmaksājumu.

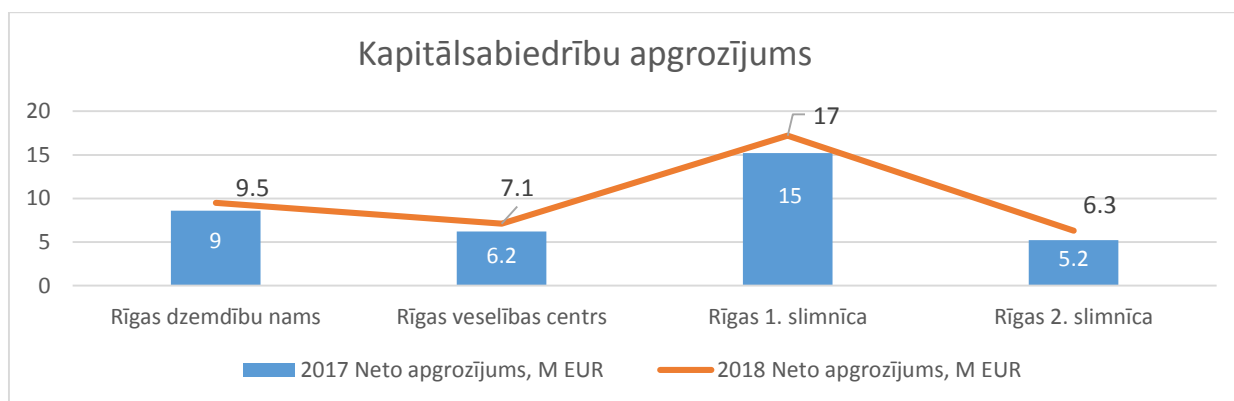
Zobārstniecība

Zobārstniecības pakalpojumus piedāvā gan zobārstniecības praksēs (individuālie komersanti, SIA, privātprakse iekļauta kādā medicīnas centrā vai poliklīnikā), gan privātklīnikas, gan medicīnas mācību iestāžu klīnikas, kā arī slimnīcu klīnikas (piemēram, Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca). Valsts apmaksā zobārstniecības pakalpojumus tikai bērniem un Rīgā šādus pakalpojumus sniedz neliels skaits pakalpojumu nodrošinātāju.

Rīgas Stradiņa klīniskā universitātes slimnīcas Stomatoloģijas institūts veic topošo zobārstniecības speciālistu apmācību sekojošās specialitātēs - mutes, sejas un žokļu ķirurģijā, ortodontijā, zobu protezēšanā, periodontoloģijā, endodontijā un bērnu zobārstniecībā. Zobārstniecības pakalpojumus var saņemt gan pie Stomatoloģijas institūta mācībspēkiem un ārstniecības personām, gan Zobārstniecības studentiem (piemērojama 75-80% atlaide). Izmaksas atkarīgas gan no ārstējošā ārsta kvalifikācijas, gan no citiem faktoriem – paveiktā darba, izmantotajiem materiāliem u.tml., saskaņojot tās ar cenrādi.

Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības

Četras Rīgas pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus. Attēlā zemāk iekļauta informācija par kapitālsabiedrību apgrozījumu 2017. un 2018. gadā, miljonos EUR.

Rīgas veselības centrs nodrošina veselības aprūpes pakalpojumus 6 filiālēs - "Ziepniekkalns", "Imanta", "Torņakalns", "Ilūciems", "Bolderāja" un "Ķengarags". Tiek veikti gan valsts apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi, gan arī maksas pakalpojumi.

SIA "Rīgas 1. slimnīca" sniedz ambulatoros un plānveida stacionāra pakalpojumus un īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un veicina Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu. Tiek piedāvāti gan maksas pakalpojumi, gan valsts budžeta finansēti pakalpojumi. Maksas atvieglojumi piemērojami Rīdzinieka karšu īpašniekiem.

Rīgas 2. slimnīca specializējas traumatoloģijā un ortopēdijā, īpaši ortopēdisko slimību ārstēšanā.

Dzemdību nams - valstī lielākā dzemdību palīdzības un perinatālās aprūpes iestāde, kas atbilst 2.perinatālās aprūpes līmenim.

Privātie medicīnas centri

Dažādu speciālistu pakalpojumi pieejami medicīnas centros, kas izvietoti dažādās Rīgas apkaimēs – Medicīnas centrā ARS, VCA (Veselības centru apvienības) poliklīnikās, Veselības centrā 4, MFD Veselības centros. Medicīnas centri darbojas kā sabiedrības ar ierobežotu atbildību, attīstot ne tikai vienu medicīnas centru, bet arī dažādas specializētas filiāles vai daudzfunkcionālas apkaimju filiāles.

Statistika par maksas veselības aprūpes pakalpojumiem netiek apkopota, tādēļ nav iespējams viennozīmīgi noteikt ārstniecības iestādes tirgus daļu attiecībā uz konkrētiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem, kas sastāv gan no valsts apmaksātiem, gan maksas pakalpojumiem. Tirgus daļu var noteikt tikai attiecībā uz kapitālsabiedrības apgrozījumu.

Ievērojamu daļu no veselības aprūpes pakalpojumiem, īpaši attiecībā uz sekundāro veselības aprūpi, apmaksā valsts. Šajos gadījumos tirgus dalībniekus un to tirgus daļu nosaka līgums ar NVD, kas **ietekmē konkurences jautājumus**, jo jaunu tirgus dalībnieku iekļaušana NVD līgumā

notiek samērā reti un pamatā līgumi par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu tiek noslēgti ar jau esošiem tirgus spēlētājiem.

NVD arī nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas, tādēļ arī attiecībā uz cenu valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem NVD ietekmē tirgus situāciju.

MK noteikumi Nr. 555 nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus šādās grupās (1.slimnīca nav īpaši izdalīta nevienā no grupām):

- profilaktiskās apskates un sirds un asinsvadu slimību noteikšana,
- stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji,
- steidzamās medicīnas palīdzības punkti,
- primārās veselības aprūpes plānošana (iestādes nav uzskaitītas),
- sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi (iestādes nav uzskaitītas).

Tirgus situāciju un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus ietekmē NVD noslēgtie līgumi un NVD noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu cenas, jo arī privātajiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem lielu ieņēmumu daļu veido valsts apmaksātie veselības pakalpojumi. Gadījumos, kad valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas tiek palielinātas, arī privātajiem pakalpojumu sniedzējiem ir lielāka interese piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

Atšķirībā no valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, kas nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu spektru, privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji pamatā nodrošina pakalpojumus, kas **garantē peļņu**, bet Rīgas iedzīvotājiem ir nepieciešams dažāds pakalpojumu kopums un pēc iespējas tuvāk to dzīves vietai.

Pašvaldības kapitālsabiedrību veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu klāstu un proporciju starp valsts apmaksātiem un maksas veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī klientu loku ietekmē pašvaldības kapitālsabiedrības atrašanās vieta un **pacientu pirktspēja**.

4.2. Primārā veselības aprūpe

Slimnīca nodrošina primārās veselības aprūpes pakalpojumus (4 ģimenes ārsti, zobārstniecība). Ģimenes ārstu, bet to īpatsvars kopējā 1.slimnīcas pakalpojumu grozā ir neliels un kopumā attiecībā uz pakalpojumu nodrošināšanu Rīgā ir salīdzinoši nebūtisks. Galvenais ieguvums no 1.slimnīcas nodrošinātajiem primārās veselības aprūpes pakalpojumiem pakalpojuma – ģimenes ārsti - ir dažādu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana Rīgas centrā vienotā telpu kompleksā.

1.slimnīcas zobārstniecības pakalpojumiem ir otrs lielākais līgums par zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu Rīgā, kas norāda uz to, ka ir būtisks pakalpojuma nodrošinātājs Rīgā un visā Latvijā.

4.3. Sekundārā ambulatorā veselības aprūpe

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 555 (5.punkts) sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu – **pakalpojumu sniedzējus NVD izvēlas**, pamatojoties uz dienesta izstrādātu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju atlases procedūru, izņemot šādus gadījumus: ir iespējams vienoties ar sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju, **kas jau ir līgumattiecībās ar NVD**, par citu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu veidu sniegšanu, izņemot stacionārās veselības aprūpes pakalpojumiem, kuru sniegšanai NVD ir izsludinājis pakalpojumu sniedzēju atlases procedūru, līgumu slēdz ar ārstniecības iestādēm, kuras pieteikušās attiecīgajā veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju atlasē un atbilst tajā izvirzītajiem kritērijiem.

Līgumu ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem NVD slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nepārsniedz 10 gadus. NVD ir tiesības izbeigt līgumattiecības ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju, kas neievēro noteikumus vai ar NVD noslēgtajā līgumā minētos nosacījumus.

Saskaņā ar 1.slimnīcas sniegto informāciju, tabulā zemāk iekļauta informācija par lielākiem valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzējiem 2017. un 2018.gadā.

Nr.	Ārstniecības iestādes nosaukums	Ārstniecības iestādes ieņēmumi no valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu sniegšanas, EUR	% no kopējā	Ārstniecības iestādes ieņēmumi no valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu sniegšanas, EUR	% no kopējā
		2017.g.	2017.g.	2018.g.	2018.g.
1	Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, SIA	23 846 384	17,00%	28 220 002	20,87%
2	Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Valsts SIA	26 710 701	19,04%	22 362 118	16,54%
3	Veselības centru apvienība, AS	9 660 431	6,88%	12 255 587	9,06%
4	Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Valsts SIA	8 472 783	6,04%	9 220 753	6,82%
5	Rīgas 1.slimnīca, SIA	6 421 260	4,58%	7 994 221	5,91%
6	Rīgas veselības centrs, SIA	3 804 187	2,71%	4 475 868	3,31%
7	Dziedniecība, SIA	4 297 200	3,06%	4 322 555	3,20%
8	Latvijas Jūras medicīnas centrs, AS	3 437 890	2,45%	3 934 211	2,91%
9	Veselības centrs 4, SIA	3 340 250	2,38%	3 211 532	2,38%
10	Medicīnas sabiedrība "ARS", SIA	2 277 518	1,62%	2 792 438	2,07%
11	Citi				
	Kopā Rīgas reģionā, ieskaitot kategoriju citi	140 312 545	100,00%	135 202 677	100,00%

Avots: NVD

Starp lielākajiem sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzējiem ierindojas valsts kapitālsabiedrības, kas ir izteikti tirgus līderi, un 1.slimnīca ieņem piekto vietu, tādējādi būtiskākie konkurences jautājumi ir starp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, ne starp pašvaldību un privāto sektoru, lai gan 4.vietu ieņem privāta iestāde AS "Veselības centru apvienība". Analizējot konkurences jautājumus, vispirms būtu jāanalizē valsts kapitālsabiedrību loma veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

4.4. Dienas stacionārs

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 555 (69.punkts), lai persona saņemtu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu, **ģimenes ārsts vai speciālists kopīgi ar personu izvēlas veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas vietu**, izvērtējot pakalpojuma saņemšanas steidzamību, un informē personu par nepieciešamību pieteikties attiecīgajā ārstniecības iestādē veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanai, izņemot gadījumu, ja personai pēc ļaundabīgo audzēju primārās diagnostikas nepieciešama tāda speciālista konsultācija, kurš nodrošina ļaundabīgo audzēju sekundāro diagnostiku.

1.slimnīca 2018.gadā nodrošināja 10,1 % no valstī sniegtajiem dienas stacionāru pakalpojumiem un 16,8% no Rīgā sniegtajiem dienas stacionāra pakalpojumiem.

Dienas stacionāra veids	Slimnīcā sniegto pakalpojumu apjoms			
	% no valsts kopējā apjoma		% no Rīgas kopējā apjoma	
	2017	2018	2017	2018
invazīvā kardioloģija	2,1%	3,9%	2,4%	5,3%
uroloģija	6,6%	7,9%	7,9%	10,0%
gastrointestinālās endoskopijas	9,9%	10,3%	17,8%	19,9%

ginekoloģija	13,3%	14,9%	26,6%	27,8%
otolaringoloģija bērniem	5,6%	4,2%	7,0%	5,1%
otolaringoloģija pieaugušiem	20,5%	32,6%	24,2%	41,7%
traumatoloģija	5,4%	5,9%	12,5%	11,3%
vispārējie ķirurģiskie pakalpojumi	12,3%	20,0%	18,7%	28,7%
ķirurģiskie pakalpojumi oftalmoloģijā	6,5%	6,2%	7,1%	6,6%
neiroloģisko un iekšējo slimību ārstēšana	23,8%	24,5%	34,5%	34,1%
hronisko sāpju pacientu ārstēšana	0,0%	86,9%	0,0%	86,9%
Kopā	7,1%	8,4%	10,1%	16,8%

Slimnīcas daļa dienas stacionāra pakalpojumu sniegšanā Rīgā un Latvijā kopumā ir neliela un neierobežo konkurenci. Lielākie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ir valsts kapitālsabiedrības.

5. IZVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS RISKU MAZINĀŠANAI

Galvenie secinājumi

Tabulā zemāk iekļauti 1.slimnīcas funkciju audita galvenie secinājumi, kas strukturēti atbilstoši funkciju audita tehniskajai specifikācijai.

Novērtējuma sfēra	
<p>Neatkarīga uzņēmējdarbības pārbaude (tai skaitā kapitālsabiedrības darbības pamatprincipu izvērtējums un finanšu analīze, balstoties uz Rīgas pilsētas saistošajiem noteikumiem Nr.114 (01.03.2011.) un Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju "Veselīgs rīdzinieks - veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam, kas apstiprināta 15.05.2012. ar Rīgas domes lēmumu Nr. 4649)</p>	<p>1.slimnīca nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu Rīgas un republikas iedzīvotājiem. Slimnīcas nodrošinātajos pakalpojumos ietilpst primārā veselības aprūpe un sekundārā veselības aprūpe.</p> <p>1.slimnīcas ieņēmumi veidojas no valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem ar diezgan līdzīgu proporciju un tendenci pieaugt maksas pakalpojumu apjomam. 1.slimnīca seko NVD noslēgto līgumu saistību izpildei, lai nodrošinātu NVD finansējumu arī nākamajiem gadiem</p> <p>1.slimnīcas darbība ir atbilstoša Rīgas pilsētas saistošajiem noteikumiem Nr.114 (01.03.2011.) un Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģijai "Veselīgs rīdzinieks - veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam.</p> <p>1.slimnīcai ir ļoti labi finanšu rādītāji. Tas attiecas gan uz aktīvu un pasīvu struktūru, ievērojami naudas līdzekļi, ievērojams kapitāls un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, attiecībā uz peļņas un zaudējumu aprēķinu, ievērojama peļņa pēdējos gados.</p>
<p>Korporatīvās pārvaldības pārbaude</p>	<p>1.slimnīcā ir izveidota atbilstoša korporatīvā pārvaldes sistēma. Valdes funkcijas ir noteiktas ar Valdes reglamentu, valdes sēdes tiek protokolētas un nodrošināta pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība.</p> <p>1.slimnīca ir izstrādājusi vidēja termiņa attīstības stratēģiju 2015.-2019.gadam un ir izstrādāts jaunas vidēja termiņa stratēģijas projekts 2020-2024. Stratēģijā noteikto mērķu izpilde tiek atsekota ar ikgadējiem darbības plāniem un pusgada atskaitēm.</p> <p>Ir izveidota atalgojuma politika, kas ietver mēnešalgu, akordalgu un papildus atalgojumu.</p>

	Slimnīcā daudz tiek darīts, lai dokumentētu visus galvenos darbības procesus , tādējādi nodrošinot vienādu kvalitāti visiem veselības aprūpes pakalpojumiem.
Iekšējās kontroles pārbaude un izvēlētu darījumu pārbaude	Veicot izvēlētu darījumu pārbaudes netika atklātas būtiskas nepilnības. Pārbažu rezultātā identificētas atsevišķas iekšējās kontroles uzlabošanas iespējas, kā piemēram, algu aprēķina vienkāršošana, uzlabojumi publisko iepirkumu jomā, iekšējo kontroļu pilnveidošana, efektīvāka IT izmantošana.
Pamatdarbības informācijas izpēte un vispārīgs izvērtējums	Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti vairāk nekā 200 000 reizu gadā un ietver vairāk nekā 40 dažādus pakalpojumus. Rehabilitācijas pakalpojumi sniegti gandrīz 100 000 reizes gadā, un diagnostikas pakalpojumi gandrīz 150 000 reizes gadā ar vairāk nekā 40 dažādiem pakalpojumu veidiem. Svarīga 1.slimnīcas funkcija ir dienas stacionārs ar vairāk nekā 16 000 pakalpojumiem gadā. 1.slimnīca veic ļoti lielu ieguldījumu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā iedzīvotājiem.
Kapitālsabiedrības lietderības, korporatīvās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un krāpšanas riska novēršanai izvērtējums	1.slimnīcā ir izveidota Rīcības instrukcija "Rīcība neatļauta labuma piedāvājuma gadījumā", kā arī tiek izveidots ikgadējais pretkorupcijas plāns un uzraudzīta tā izpilde. Ikdienas darbībā arī citas izstrādātās iekšējās kontroles procedūras palīdz mazināt korupcijas un krāpšanas riska iespējas, kā piemēram, neatkarīgas iepirkuma komisijas izveide.
Augsta riska jomu identifikācija	Funkciju audita laikā tika identificētas šādas augsta riska jomas - ieņēmumu uzskaites pilnīgums, kontroles attiecībā uz veikto maksājumu iegrāmatošanu, iepirkumu procedūru atbilstība Publisko iepirkumu likumam un algu aprēķina atbilstība 1.slimnīcas atalgojuma kārtībai.
Atbilstības un iekšējo kontroļu izvērtējums	1.slimnīcā ir izveidota iekšējās kontroles sistēma un galvenie procesi dokumentēti kārtībās un standartprocedūrās. Attiecībā uz iekšējās kontroles pārbaudes procedūrām nepieciešams veikt atsevišķu iekšējo kontroļu procesu uzlabošanu.
Identificēto risku padziļināta izpēte darījumu un transakciju līmenī	Veicot detalizētu riska jomu pārbaudi, tika identificēti atsevišķi ieteikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai, kā piemēram, kontroles procedūras attiecībā uz bankas maksājumu iegrāmatošanas pārbaudēm, algas aprēķiniem, publiskajiem iepirkumiem un salīdzināšanas procedūru piemērošanu.
Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likumam novērtējums, analizējot līdzdalības pamatotību un lietderību katram no kapitālsabiedrības darbības veidiem, ņemot vērā Konkurences likumā ietverto regulējumu	Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. un 7. punktā noteikts, ka pašvaldības autonomās funkcijas ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību (6.punkts), veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (7.punkts). Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma ²⁷ 40.pantu publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.pantu, deleģējot

27 <https://likumi.lv/doc.php?id=63545>

pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona.

1.slimnīca nodrošina gan valsts apmaksātos, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus, tādējādi pēc iespējas efektīvāk izmantojot pieejamos resursus un infrastruktūru, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus arī segmentos, kur privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji nav ieinteresēti sniegt pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpes pakalpojumi bērniem.

Slimnīcu darbība (NACE 86.1) – Saskaņā ar 19.12.2006 Ministru kabineta noteikumiem Nr.1046 no 01.01.2010 1.slimnīca tika izsvītota no stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju saraksta (24.pielikums). Pēc veiktajām investīcijām (RD un 1.slimnīcas investīcijas) 1. slimnīcas infrastruktūrā, 1.slimnīca nodrošina valsts apmaksātu dienas stacionāro aprūpi. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotājiem un atbilstošas infrastruktūras esamība ir pamatojums turpināt dienas stacionāra pakalpojumus un kopā ar NVD izvērtēt iespēju nodrošināt stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus.

Vispārējā ārstu prakse (NACE 86.21) – 1.slimnīca nodrošina **primārās veselības aprūpes pakalpojumus**, kā, piemēram, ģimenes ārsts, tādējādi nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, jo RD pēc iespējas ir jānodrošina nepieciešamā infrastruktūra. Konkurence ar privāto sektoru ir ļoti nebūtiska, jo pārsvarā visas ģimenes ārstu prakses ir privātprakses.

Specializētā ārstu prakse (NACE 86.22) – 1.slimnīca nodrošina ļoti plašu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Pamatojums ir veselības aprūpes pakalpojuma pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem un atbilstošas infrastruktūras esamība. 1. slimnīca un RD ir veikusi ievērojamas investīcijas slimnīcas infrastruktūrā, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Privātie pakalpojumu sniedzēji Rīgas centrā nenodrošina tik plašu veselības aprūpes klāstu vienotā kompleksā.

Zobārstu prakse (NACE 86.23) - 1.slimnīcas pakalpojumi ietver dažādus **primārās veselības aprūpes pakalpojumus, ko nodrošina arī privātie pakalpojuma sniedzēji**, tai skaitā, zobārsts, zobu higiēnists, zobu protēzists. Pamatojums šādu pakalpojumu nodrošināšanai ir kompleksa dažādu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un zobārstniecības pakalpojumu nodrošināšana bērniem. Šajā segmentā 1.slimnīca konkurē ar privāto sektoru, kas ir ļoti aktīvs (izņemot zobārstniecības pakalpojumus bērniem).

Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (NACE 86.9) – 1.slimnīca nodrošina dažādas kampaņas un informatīvus materiālus par veselības aizsardzības jomā, kas nav ienākumus nesoša darbība un tādējādi nekonkurē ar privāto sektoru.

Sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu (NACE 87.9) - 1.slimnīca pilda svarīgu sociālo funkciju, nodrošinot **sociālos pakalpojumus** saskaņā ar RD deleģējuma

	<p>līgumu. Privātais pakalpojumu sniedzējs nenodrošina šo pakalpojumu un tā ir RD deleģēta funkcija.</p> <p>Rīgas pilsētas pašvaldības līdzdalība 1.slimnīcas kā kapitālsabiedrībā atbilst Publiskas personas kapitāldaļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto un Konkurences likumā 14.1 pantā noteikto, valstij, pašvaldībām un to piederošajām kapitālsabiedrībām nosakot īpašu atbildību ievērot konkurences neitralitātes principu – nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret privātajiem un publiskajiem tirgus dalībniekiem, secināms, ka 1.slimnīcas kā kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi Rīgas pašvaldības centra apkaimes iedzīvotājiem, kā arī 1.slimnīca nodrošina zobārstniecības pakalpojumus bērniem, kur privātais sektors nenodrošina nepieciešamo pakalpojumu.</p>
<p>Nosakot, vai esošais ir tiesiski pamatots un visefektīvākais risinājums</p>	<p>Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1. panta 3. punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.</p> <p>Likumdošanā nav precīzi noteikts, kādas funkcijas ir jāveic pašvaldībai, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību, kā arī nav noteikta nepieciešamība veikt koordinētu ilgtermiņa stratēģisko plānošanu veselības aprūpes jomā un tās infrastruktūrā starp valsti un pašvaldībām.</p> <p>RD veic ievērojamas investīcijas pašvaldības kapitālsabiedrību infrastruktūrā, tādejādi radot priekšnosacījumus, ka iedzīvotājiem ir pieejami veselības aprūpes pakalpojumi.</p>
<p>Nosakot, kāda ir kapitālsabiedrības darbības ietekme uz brīvu un vienlīdzīgu uzņēmējdarbības vidi un konkurenci</p>	<p>Ievērojamu daļu no veselības aprūpes pakalpojumiem, īpaši attiecībā uz sekundāro veselības aprūpi, apmaksā valsts. Šajos gadījumos tirgus dalībniekus un to tirgus daļu nosaka līgums ar NVD, kas ietekmē konkurences jautājumus, jo jaunu tirgus dalībnieku iekļaušana NVD līgumā notiek samērā reti un pamatā līgumi par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu tiek noslēgti ar jau esošiem tirgus spēlētājiem.</p> <p>Papildus jāņem vērā, ka MK noteikumi Nr.555 6.pielikums nosaka stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus, par kuru sniegtajiem pakalpojumiem maksā valsts. 1.slimnīca nav iekļauta šajā sarakstā.</p> <p>NVD arī nosaka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas, tādēļ arī attiecībā uz cenu valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem NVD ietekmē tirgus situāciju.</p> <p>Valsts kontrole 2016.gada ziņojumā ierosināja Veselības ministrijai palielināt valsts un pašvaldību veselības aprūpes</p>

	<p>iestāžu lomu veselības aprūpes sistēmā, koncentrējot tajās valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro veselības aprūpi.</p> <p>Tirgus situāciju un privāto veselības aprūpes pakalpojumu nodrošinātāju interesi sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus ietekmē NVD noslēgtie līgumi un NVD noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu cenas, jo arī privātajiem veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem lielu ieņēmumu daļu veido valsts apmaksātie veselības pakalpojumi. Gadījumos, kad valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu cenas tiek palielināts, arī privātajiem pakalpojumu sniedzējiem ir lielāka interese piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.</p> <p>Atšķirībā no valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, kas nodrošina plašu veselības aprūpes pakalpojumu spektru, privātie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji pamatā nodrošina pakalpojumus, kas garantē peļņu, bet Rīgas iedzīvotājiem ir nepieciešams dažāds pakalpojumu kopums un pēc iespējas tuvāk to dzīves vietai.</p>
<p>Ja nepieciešams, veikt tirgus izpēti, identificējot konkurences pārkāpumus</p> <p>iespējamās neitralitātes</p>	<p>Galvenie valsts apmaksāto sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzēji Rīgas reģionā ir valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības, kas nodrošina vismaz 50 % no pakalpojumiem. Attiecībā uz valsts pasūtījuma izpildi par ambulatorajiem ārstniecības pakalpojumiem Rīgas reģionā vairāk nekā 70% no kopējā valsts pasūtījuma apjoma veic desmit lielākie pakalpojumu sniedzēji.</p> <p>1.slimnīca pārliecinoši ir piektais lielākais ambulatoro pakalpojumu sniedzējs Rīgas reģionā (pēc 2017. un 2018. gada datiem).</p> <p>Slimnīcas daļa dienas stacionāra pakalpojumu sniegšanā Rīgā un Latvijā kopumā ir neliela un neierobežo konkurenci. Lielākie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji ir valsts kapitālsabiedrības.</p> <p>Attiecībā uz atsevišķām pakalpojumu grupām 1. slimnīca sniedz līdzīgus pakalpojumus, kā, piemēram, Rīgas veselības centrs, bet katra no RD kapitālsabiedrībām darbojas citā Rīgas daļā (Pārdaugava, Ķengarags vai Rīgas centrs), tādējādi tieši nekonkurējot savstarpēji.</p> <p>Pašvaldības kapitālsabiedrību veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu klāstu un proporciju starp valsts apmaksātiem un maksas veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī klientu loku ietekmē pašvaldības kapitālsabiedrības atrašanās vieta un pacientu pirkjspēja.</p>